

บทที่ ๓

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานเปรียบเทียบในสถานประกอบการ
ทุกที่ได้รับรองมาตรฐาน ISO 9000 กับบริษัทที่ยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 9000 :
ศึกษาในกรอบอุดสาหกรรมเครื่องยนต์น้ำมัน เป็นการวิจัยประเพณีพรรณ (Descriptive Research) โดย
มีระเบียบวิจัยดังนี้

- 3.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การทดสอบความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือได้ของแบบบันทึก
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ คือพนักงานของบริษัทฯ แห่งบริการสโตร์สโตร์สโตร์ (ประเทศไทย) จำกัด และบริษัทในเครืออีก ๓ แห่ง เป็นพนักงานชั่วคราวในบริษัทฯ ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 9000 และมีสภาพแรงงาน รวม ๒ แห่งคือ บริษัทฯ แห่งบริการสโตร์สโตร์สโตร์ (ประเทศไทย) จำกัด ก.ม. 24 และบริษัทฯ แห่งบริการสโตร์สโตร์สโตร์ (ประเทศไทย) จำกัด ก.ม. 18 กับ บริษัทที่ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน ISO 9000 และไม่มีสภาพแรงงาน รวม ๒ แห่งคือ บริษัท กอง ไทย นิตดิ้ง จำกัด และบริษัท ไทยไบโอเท็กซ์ จำกัด ซึ่งทั้งหมดอยู่ในกลุ่มอุดสาหกรรมเครื่องน้ำมัน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๑๐ ของพนักงานในองค์กรนั้น ๆ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3.1
แสดงจำนวนประชากร

ชื่อ	จำนวนพนักงาน ทั้งหมด	ระดับปฎิบัติการ	ระดับหัวหน้างาน
บริษัท แฟรงบราเดอร์ส ไฮลดิ้ง (ประเทศไทย) จำกัด (กม.24)	1,494	1,400	94
บริษัท กองทไทย นิตดิ้ง จำกัด	1,284	1,230	54
บริษัท แฟรงบราเดอร์ส ไฮลดิ้ง (ประเทศไทย) จำกัด (กม.24)	605	575	30
บริษัท ไทยไบโอดีกซ์ จำกัด	680	640	40
รวม	4,063	3,845	218

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษารั้งนี้มี 2 กลุ่ม คือ กลุ่มพนักงานใช้แบบสอบถาม และใช้การสัมภาษณ์สำหรับกลุ่มผู้บริหารและผู้นำพนักงาน โดยกลุ่มพนักงานได้คำนึงถึงการถูกเลือกเป็นหลักเพื่อการกรองกลุ่มพนักงานในแต่ละระดับในแต่ละสถานที่ทำงาน จึงใช้วิธีการสุ่มแบบผสมผสาน (Mixed Sampling) โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบ quota (Quota sampling) โดยกำหนดสัดส่วน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง คือร้อยละ 10 ของจำนวนแต่ละระดับแต่ละหน่วยงาน และเก็บตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างกระจายแบบง่าย (Simple random sampling) จะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 406 คน ส่วนของการสัมภาษณ์ผู้บริหาร สัมภาษณ์ผู้บริหาร 4 คนจาก 4 บริษัท และผู้นำพนักงาน 4 คนจาก 4 บริษัท

ตารางที่ 3.2
แสดงจำนวนนักถ่ายตัวอย่าง

ชื่อ	จำนวนพนักงาน ทั้งหมดร้อยละ 10	ระดับปฏิบัติการ ร้อยละ 10	ระดับหัวหน้างาน ร้อยละ 10
บริษัท แฟเจนราเดอร์ส ไฮโลดิจิทัล (ประเทศไทย) จำกัด (กม.24)	150	140	10
บริษัท กองทุน มิตติศิริ จำกัด	128	123	5
บริษัท แฟเจนราเดอร์ส ไฮโลดิจิทัล (ประเทศไทย) จำกัด (กม.24)	60	57	3
บริษัท ไทยไบโอดีคัฟ จำกัด	68	64	4
รวม	406	384	22

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ โดยบางส่วนได้นำมาจากแบบสอบถามรายงานวิจัยอื่น ๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันโดยนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับการวิจัยนี้ และบางส่วนผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นเอง โดยแบ่งเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปประกอบด้วยคำถามจำนวน 8 ข้อ (ข้อ 1- ข้อ 8) ข้อคำถามจะเป็นการสอบถามในเรื่องเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา รูปแบบการรวมตัวของพนักงานในสถานประกอบการปัจจุบัน รายได้ต่อเดือน ตำแหน่ง อายุการทำงาน

ส่วนที่ 2 แบบวัดปัจจัยมาตรฐาน ISO 9000 มีข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ โดยข้อ 1 – ข้อ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับระบบการบริหารงาน ข้อ 6 – ข้อ 9 เป็นคำถามเกี่ยวกับการตรวจสอบ ข้อ 10 – ข้อ 12 เป็นคำถามเกี่ยวกับการนำไปปฏิบัติ ข้อ 13 – ข้อ 15 เป็นคำถามเกี่ยวกับการปรับปรุงและพัฒนา

ส่วนที่ 3 แบบวัดคุณภาพแห่งงานหรือคณะกรรมการ มีข้อถ้ามีจำนวน 10 ข้อ โดยข้อ 1 – ข้อ 10 จะเป็นคำถ้าทั่วไป ในด้านสวัสดิการ การความร่วมมือในการสนับสนุนระบบมาตรฐาน ISO 9000 และสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย

ส่วนที่ 4 แบบวัดคุณภาพชีวิตการทำงาน มีข้อถ้ามีจำนวน 29 ข้อ (ข้อ 1 – ข้อ 29) จำแนกถักยังจะขององค์ประกอบเป็น 5 ด้านคือ สภาพพื้นฐานโดยทั่วไป มีข้อถ้ามีจำนวน 7 ข้อ ข้อ 1- ข้อ 7 การได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม มีข้อถ้ามีจำนวน 6 ข้อ ข้อ 8 - ข้อ 13 การมีโอกาสมีส่วนร่วม มีข้อถ้ามีจำนวน 4 ข้อ ข้อ 14 – ข้อ 17 การทำงานที่ท้าทายความสามารถ มีข้อถ้ามีจำนวน 6 ข้อ ข้อ 18 - ข้อ 23 ความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตการทำงานกับการดำเนินชีวิตโดยทั่วไป มีข้อถ้ามีจำนวน 8 ข้อ ข้อ 24 – ข้อ 29

ผู้วิจัยได้แบ่งเครื่องมือแบบวัดการศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานเปรียบเทียบในสถานประกอบการธุรกิจที่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพ ISO 9000 กับสถานประกอบการที่ยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 9000 ออกเป็น 3 แบบ คือ

1. แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลปัจจัยขององค์กร เป็นถ้ามีจำนวน 5 ข้อ ให้ตอบตามความเป็นจริง
2. แบบสอบถามมาตรฐาน ISO 9000 ของบทบาทสหภาพแห่งงาน และ คุณภาพชีวิตในการทำงาน
3. แบบสอบถามถึงความคิดเห็น 2 ชุด คือแบบสอบถามผู้บริหาร และ ผู้นำพนักงาน ซึ่งในการศึกษาระบบนี้มีการให้คะแนนแต่ละส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 มีถ้ามีจำนวน 8 ข้อ มีถ้ามีจำนวน 1 ข้อ ที่มีลักษณะถ้ามีให้ตอบตามความเป็นจริง คือถ้ามีจำนวน 2 นอกนั้นเป็นถ้ามีจำนวนที่มีถ้าตอบให้ คือถ้ามีจำนวน 1 ข้อ 3 – ข้อ 8

ส่วนที่ 2 แบบวัดมาตรฐานปัจจัยมาตรฐาน ISO 9000 มีถ้ามีจำนวน 15 ข้อ เป็นการวัดแบบลิเกิลสเกล (Likert Scale) โดยประเมินถึงความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ ให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้คะแนน 5
เห็นด้วยมาก	ให้คะแนน 4
เห็นด้วยปานกลาง	ให้คะแนน 3
เห็นด้วยน้อย	ให้คะแนน 2
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1

ส่วนที่ 3 แบบวัดนักทบทวนสภาพแรงงานหรือคณะกรรมการพนักงาน มีค่าถิตา 10 ข้อ เป็นการวัดแบบลิเกิลสเกล (Likert Scale) โดยประเมินค่าความเห็นเป็น 5 ระดับ ให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้คะแนน 5
เห็นด้วยมาก	ให้คะแนน 4
เห็นด้วยปานกลาง	ให้คะแนน 3
เห็นด้วยน้อย	ให้คะแนน 2
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1

ส่วนที่ 4 แบบวัดคุณภาพชีวิตในการทำงาน จำนวน 29 ข้อ เป็นการวัดแบบลิเกิลสเกล (Likert Scale) ซึ่งมีระดับคะแนนดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้คะแนน 5
เห็นด้วยมาก	ให้คะแนน 4
เห็นด้วยปานกลาง	ให้คะแนน 3
เห็นด้วยน้อย	ให้คะแนน 2
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1

การแปลความหมายของคะแนน

การแปลความหมายผลข้อมูลใช้อ้างอิงเกณฑ์ความแนวโน้มเกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) แบ่งคะแนนเป็นช่วง ๆ แต่ละช่วงมีความหมายซึ่งนิยามจาก รนิตา อันวงศ์ (2542 : 78) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.6 - 5.0	หมายความว่า	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.6 - 4.5	หมายความว่า	มาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.6 - 3.5	หมายความว่า	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.6 - 2.5	หมายความว่า	น้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.0 - 1.5	หมายความว่า	น้อยที่สุด

3.3 การทดสอบความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือได้ของแบบวัด

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นในการวิจัยครั้งนี้ นำไปทดสอบหาความเที่ยงตรง (Content Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) จากพนักงานที่มิใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ผลการทดสอบมีดังนี้

แบบสอบถาม	ค่า Alpha
แบบสอบถามปัจจัย ISO	.7528
แบบสอบถามบทบาทสหภาพแรงงาน	.7215
แบบสอบถามคุณภาพชีวิตในการทำงาน	.7104
ทั้งฉบับ	.6923

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 406 คน ในการวิจัยครั้งนี้มีสถานที่ทำงานกระจายกันอยู่หลายจังหวัด คือ บริษัทฯเพงบราเดอร์สไอลดิ้ง (ประเทศไทย) จำกัด ก.m. 18 และบริษัทฯ เพงบร้าเดอร์สไอลดิ้ง (ประเทศไทย)จำกัด ก.m. 24 อยู่ในจังหวัดสมุทรปราการ บริษัทฯไทยใบไอเท็ค จำกัด อยู่ในจังหวัดฉะเชิงเทรา และบริษัทฯ กองไทยนิคดิ้ง จำกัด อยู่ในจังหวัดปราจีนบุรี ดังนั้นการเก็บข้อมูลจึงดำเนินการ 2 กรณีคือ

1. จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามท่าทางการเก็บข้อมูลด้วยตัวเอง จำนวน 210 ชุด
2. ในจังหวัดส่วนภูมิภาค ผู้วิจัยได้อบรมผู้ที่นำแบบวิจัยไปเก็บข้อมูล จำนวน 196 ชุด
3. การสัมภาษณ์ผู้นำสภาพ

1) สัมภาษณ์ผู้บริหาร สำหรับบริษัทฯที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 9000 2 ท่าน คือ บริษัทฯ เพงบราเดอร์สไอลดิ้ง (ประเทศไทย)จำกัด ก.m.24 และบริษัทฯ เพงบร้าเดอร์สไอลดิ้ง (ประเทศไทย)จำกัด ก.m.18 กับบริษัทฯที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 9000 2 ท่านคือ บริษัทฯ กองไทยนิคดิ้ง จำกัดและบริษัทฯไทยใบไอเท็ค จำกัด

2) สัมภาษณ์ผู้นำสภาพ คณะกรรมการสวัสดิการ คณะกรรมการความปลอดภัย บริหาร สำหรับบริษัทฯที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 9000 2 ท่านคือ บริษัทฯ เพงบราเดอร์สไอลดิ้ง (ประเทศไทย)จำกัด ก.m.24 และบริษัทฯ เพงบร้าเดอร์สไอลดิ้ง (ประเทศไทย)จำกัด ก.m.18 กับบริษัทฯที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 9000 2 ท่านคือ บริษัทฯ กองไทยนิคดิ้ง จำกัดและบริษัทฯไทยใบไอเท็ค จำกัด

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมด จะนำมาลงรหัสข้อมูลตามคู่มือการลงรหัสเพื่อนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Sciences) สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์มีดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา เพื่อให้ทราบลักษณะพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา โดยใช้ค่าร้อยละและใช้ค่า (\bar{x}) ในการอธิบายระดับคุณภาพชีวิตของพนักงานบริษัทที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 9000 กับบริษัทที่ซึ่งไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 9000
2. ใช้สถิติ F-Test เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัทที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 9000 และ พนักงานในบริษัทที่ซึ่งไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 9000
3. ใช้สถิติ การวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-way Analysis of Variance) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรตาม
4. ใช้สถิติการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlations Coefficient) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม